

Freesia

Gebruikswaardeonderzoek 1^e en 2^e beoordeling voorjaarsbloei 1985

R.I.V.R.O.

C. Heidemans
J.H. Stolk
K.G. Elferink-Koster

Respectievelijk:
Proefstation voor Tuinbouw onder Glas, R.I.V.R.O. en Proefstation voor
de Bloemisterij

Naaldwijk
juni 1985

Niet voor publikatie

Intern verslagnr. 183

2210657

A
Ob
H
42

Inhoud

tabel

Inleiding

In de proef opgenomen rassen

1

Beoordelingscijfers commissie

2

Samenvatting van de opmerkingen

3

Produktiegegevens

4

Houdbaarheid

5

Inleiding

In de herfst van 1984 zijn in tweevoud 39 freesiarassen geplant ter beoordeling op de mogelijkheden voor voorjaarsbloei.

Van de 39 rassen waren er 7 vergelijkingsrassen, 6 rassen die in 1983 goed uit de tweede beoordeling te voorschijn kwamen, 7 rassen voor de eerste en 19 voor de tweede beoordeling.

Proef- en proefveldgegevens

- Proefplaats : Proefstation Naaldwijk
- Plantmateriaal : knollen
- Aantal rassen : 39
- Temp. behandeling v.h. plantmateriaal : 30^oC 5 juli '84 - 15 oktober '84
: 15^oC 15 oktober '84 - 18 oktober '84
- Plantdatum : 18 oktober 1984
- Ontsmetting : 30 minuten in 0,2% Benlate
- Plantdiepte : + 5 cm
- Afdek materiaal : houtmot
- Plantafstand : 8 knollen per regel
- Stooktemperatuur : nacht 7^oC, dag 9^oC

Gem. grondtemp. op 10 cm diepte per 10 dagen

	oktober			november			december		
decade	Gem,hoogste,laagste			Gem,hoogste,laagste			Gem,hoogste,laagste		
1	-	-	-	15,6	16,7	14,9	14,1	14,9	13,6
2	-	-	-	16,5	17,6	15,5	13,3	15,8	12,9
3	16,1	17,3	15,1	15,8	17,7	14,3	12,4	13,6	11,7
Gem	16,1			16,0			13,3		

Waarnemingen

De proeven werden een paar keer door vertegenwoordigers van alle betrokken partijen (veredelingsbedrijven, tuinders, de NAKS, de gewasspecialist van het Proefstation te Naaldwijk, medewerkers van het gebruikswaardeonderzoek) beoordeeld.

Er werd beoordeeld op:

- kwaliteit hoofdstengel
- kwaliteit haken
- kwaliteit bloeiwijze
- mate van duimen

De cijfers werden gemotiveerd door opmerkingen. Voorts werd de produktie geteld in het gemiddelde stengelgewicht van zowel de hoofdtak als de haken bepaald. Per bedrijf werd per ras voor tien takken de houdbaarheid bepaald.

Tabel 1 In de proef opgenomen rassen

Rasnaam	Inzender	Bloemkleur	Enkel of dubbel bloemig
<u>1^ebeoordeling</u>			
Golden Crown	Penning	geel	dubbel
Ilona	Wülfinghoff	rose	dubbel
Jessica	v.d. Berg(Breezand)	rose	dubbel
79015c	Penning	rose	enkel
79077 04	Penning	geel	enkel
4428 D2 F1	v. Staaveren	wit	enkel
2217 B4	v. Staaveren	creme	dubbel
<u>2^ebeoordeling</u>			
Artico	Wülfinghoff	wit	enkel
Antara	"	wit	enkel
Atlas	"	geel	enkel
Blondy	v. Os	licht blauw	enkel
Blue Moon	Wülfinghoff	blauw	enkel
Blue Pacific	"	blauw	dubbel
Cordula	v.d. Lught en Zn	licht geel	enkel
Harmony	Wülfinghoff	blauw	dubbel
Indigo	"	blauw	dubbel
Kontiki	"	rood	enkel
Menuet	"	geel	enkel
Pioneer	"	geel	enkel
Snowdon	Penning	wit	dubbel
Sympatie	v.d. Berg	rood	dubbel
Tamara	Wülfinghoff	geel	dubbel
Tirana	"	creme	dubbel
Toreador	"	geel	enkel
Zephyr	"	wit	dubbel
Zodiac	"	wit	dubbel
<u>vergelijkingsrassen</u>			
Ballerina	-	wit	enkel
Blue Heaven	-	blauw	enkel
Golden Melody	-	geel	enkel
Golden Wave	-	geel	dubbel
Oberon	-		
Uchida	-	blauw	dubbel
White Wings	-	wit	dubbel
Caravelle	v.d.Berg(Breezand)	blauw	enkel
Desting	Wülfinghoff	geel	enkel
Leda	"	wit	dubbel
Meteor	v. Staaveren	geel	enkel
Mirabel	"	geel	enkel
77-238-A1	v. Zanten	lichtgeel	enkel

Tabel 2 . Beoordelingscijfers commissie

Rasnaam	gelijkma- tigheid	blad	hoofd stengel	bloei wijze	duimen	bloem	haken	sier- waarde	gebruiks- waarde	tota- gem.
<u>1^e beoordeling</u>										
Golden Crown	7,2	7,6	7,4	7,2	8,3	7,8	6,8	7,1	6,6	6,6
Ilona	6,8	7,0	7,5	7,2	8,0	7,2	7,1	5,4	6,8	6,3
Jessica	6,4	6,1	6,8	6,6	5,7	7,4	7,2	5,3	6,8	5,8
79Q15c	6,5	7,5	5,6	6,4	5,8	7,6	6,3	7,1	6,0	5,9
79Q88A	7,3	6,5	7,3	7,3	6,6	8,1	7,3	6,1	7,1	6,4
4428D2F1	7,0	5,8	7,0	6,9	6,8	7,5	6,9	6,7	6,3	6,1
2217B4=Grace	6,8	6,8	7,6	8,0	8,2	8,0	7,6	7,2	7,6	6,8
<u>2^e beoordeling</u>										
Antara	7,5	7,1	8,0	7,7	8,1	8,0	8,1	6,6	7,7	6,9
Artico	7,6	7,4	8,3	8,3	8,1	8,4	8,0	8,0	8,0	7,2
Atlas	7,3	6,4	8,8	8,3	8,3	7,9	8,0	7,4	7,5	7,0
Blondy	7,1	6,4	8,3	6,6	7,5	7,5	8,4	6,6	6,6	6,5
Bluw Moon	7,3	6,8	8,0	7,9	7,0	8,1	8,0	7,7	7,8	6,9
Bue Pacific	6,8	6,5	7,9	7,5	6,6	7,6	7,8	6,1	7,3	6,4
Cordula	7,2	6,0	7,7	7,6	7,7	7,7	7,7	7,3	7,5	6,6
Harmony	7,3	7,3	7,9	7,5	7,8	7,7	8,0	6,3	7,7	6,8
Indigo	7,1	6,2	7,7	6,4	6,4	7,4	7,1	5,6	6,8	6,1
Kontiki	7,6	7,7	8,0	7,7	8,2	7,9	7,1	7,7	7,1	6,9
Menuet	6,5	6,5	7,4	6,8	7,2	7,6	7,1	7,3	6,7	6,3
Pioneer	5,7	7,6	6,5	7,2	7,3	7,1	5,8	6,3	5,9	5,9
Snowdon	7,0	7,5	7,2	6,8	6,0	7,7	6,5	6,6	6,6	6,2
Sympatie	7,2	7,3	7,3	6,8	6,7	7,0	6,9	5,7	6,5	6,1
Tamara	6,5	6,8	8,0	7,1	6,9	8,1	7,3	5,8	7,1	6,4
Tirana	6,8	7,0	7,5	7,2	7,1	7,9	7,1	6,2	6,8	6,4
Toreador	7,2	7,7	7,3	7,6	7,7	7,3	7,0	6,8	7,0	6,6
Zephyr	7,0	7,8	7,6	7,4	7,1	7,6	6,8	6,7	7,0	6,5
Zodiac	7,0	7,7	7,3	8,0	8,1	8,0	6,5	7,1	7,0	6,7
<u>vergelijkingsrassen</u>										
ballerina	7,2	6,6	6,8	7,7	7,9	6,9	7,0	6,1	7,1	6,3
Blue Heaven	6,8	6,8	6,7	7,8	6,9	7,4	6,6	6,8	7,1	6,3
Golden Melody	7,1	7,6	6,8	7,3	8,1	7,2	6,8	6,0	6,7	6,4
Golden Wave	6,8	6,8	6,4	7,1	7,9	7,2	7,1	6,4	7,0	6,3
Oberon	7,3	7,2	7,1	7,8	8,0	7,4	7,1	5,5	7,1	6,5
Uchida	6,7	6,9	7,2	7,4	8,2	6,9	7,0	4,6	6,8	6,2
White Wings	6,7	7,3	6,9	7,0	7,0	7,5	6,6	6,6	6,8	6,2
Caravelle	6,0	7,4	7,1	7,2	6,7	7,3	6,9	5,6	6,7	6,1
Destiny	7,1	7,6	7,9	6,3	5,1	8,3	7,2	6,5	6,8	6,3
Leda	6,8	7,2	7,1	7,4	6,8	7,4	6,3	5,8	7,0	6,2
Meteor	7,0	6,9	7,0	6,8	6,6	7,5	8,0	7,1	7,4	6,4
Mirabel	6,8	7,1	7,5	7,5	8,0	7,6	7,9	7,0	7,7	6,7
77-238-A1	6,9	6,1	7,4	7,6	8,2	7,2	7,1	7,3	6,8	6,5
Gemiddeld	6,9	7,0	7,3	7,3	7,3	7,6	7,2	6,6	7,0	6,4

Tabel 3 Samenvatting van de gemaakte opmerkingen bij de beoordelingen

Rasnaam	Opmerkingen
<u>1^e beoordeling</u>	
Golden Crown	laat (9x), springt te vroeg open (4x)
Ilona	ziek (1x), misvormde kammen (2x), necrose (2x), variabel (1x)
Jessica	duimt (2x), soms bruin blad (1x), necrose (1x), licht gewas (1x)
79015c	dunne haken (7x), duimt (1x), slag in steel (3x), te lange kam (2x)
79088A	slag in steel (4x), laat (1x), korte kam (1x), lichte stengel (1x)
442802F1	breekstelen (9x), blauwe knop (3x), duimt (1x), bloeiwijze te lang (1x)
221784	krulplanten (4x), laat (1x)
<u>2^e beoordeling</u>	
Antara	grauwe knop (7x), blad necrose (1x), haken kort op elkaar (1x), korte kam a.d. haak (1x), iets bruin blad(1x), vertakt(1x)
Artico	blad necrose gevoelig (1x), haken a.d. hoge kant (1x), iets bruin blad (1x)
Atlas	zwaar blad (1x), blauwe streep (11x), slap blad (1x), bloem verkleuring (4x)
Blondy	bloemvirus (7x), zwaar blad (1x), dubbele kammen (9x), ziek (4x)
Blue Moon	Lichte knop (2x)
Blue Pacific	lengtescheuren (2x), virus (1x), necrose (2x), laat (1x), afgroei (1x), breed en slap blad (1x), bloem verkleurd wit (1x)
Cordula	knop vroeg los (1x), haak stand breed (1x), enkele breeksteel (1x), necrose (1x)
Harmony	blijft op kleur (1x), lengtescheuren (1x), laat (1x)
Indigo	bloemvirus (3x), lengtescheuren (2x)
Kontiki	korte kam van de haak (1x), bloem verkleurd op water (1x)
Menuet	uitval (2x), korte kam op haak (5x)
Pioneer	dunne haken (3x), vroeg (1x), soms een duim (1x), ongelijk in bloei (1x), bloem verkleurt flets (2x)
Snowdon	zwaar blad (1x), blad necrose (3x), breeksteel(2x), soms enkel (1x), duimt(1x), haken a.d. hoge kant(1x) licht gewas(1x)Is(1x)
Sympatie	blad necrose (1x), afgroei(1x), haken korter op elkaar (2x),stordige bloem(1x), korte kam (1x)
Tamara	grauwe knop (4x), breeksteel (1x), necrose (2x), soms bruin blad (1x)
Tirana	necrose gevoelig (2x), te onregelmatig gevuld (1x), scheurtelen(1x), verbloeid snel (1x)
Toreador	dunne haken (4x),bloem staat te hoog op de kam (1x), verbloeid snel (1x)
Zephyr	snel(3x), vrij korte kam van de haak (2x)
Zodiac	blad necrose (1x), enkel + dubbel (2x), lichte haken (1x), paarse streep op de knop (3x)
<u>vergelijkingsrassen</u>	
Ballerina	zieke planten (3x), blad necrose(4x)
Blue Heaven	breekstelen (1x)
Golden Melody	necrose (1x), bloemvirus (1x), kromme steel (2x), haken kort op elkaar (1x)
Golden Wave	bloemvirus (1x)
Oberon	ziek(1x), blad necrose (4x), bloemvirus (2x)
Uchida	draaiplantten (1x), gevuld (1x), haken te kort op elkaar (1x) necrose (1x), scheurstelen (1x)
White Wings	bloemvirus (3x), ziek (1x)
Caravelle	dunne haken (1x), duimt (1x)
Destiny	dunne hoofdstengel (1x), ongelijk van bloem (5x), vroeg (4x)
Leda	krom (1x), slap blad (1x), verschillen in plaats van de haken (1x)
Meteor	afgroei (1x), ongelijke bloei (1x), korte kam van de haak
Mirabel	vuile knop (1x), virus (1x) fletse bloem (1x)
77-238-A1	

Toelichting Tabel 4

- Per ras is de produktie bepaald; deze is weergegeven in aantal takken per 100 planten.
- Van zowel de haken als de hoofdstengel is het gewicht (in grammen) bepaald. Van de haken is tevens de lengte gemeten (in cm).
- Van alle rassen is het aantal lengtescheuren in de hoofdstengel geteld. Dit is weergegeven in % lengtescheuren.
- Oogstduur.
Deze kolom geeft een overzicht van de oogstduur in dagen en daarbij is het tijdstip van de 10%, 50% en 90% van de totale produktie weergegeven.

1/3/85 = dagnr. 1

1/4/85 = dagnr. 32.

Tabel 4

Rasnaam	aantal tak/100pl	aantal haken a.d. hfd.st	gem. lengte haken	gem. gew. hfd.st	gem. gew. haken	% lengte scheuren	oogstduur		
							10%	50%	90%
<u>1^e beoordeling</u>									
Golden Crown	280	1,9	45	24	12	82	28	50	64
Grace	294	1,6	48	18	12	26	25	34	60
Ilona	331	1,1	49	19	10	10	28	34	57
Jessica	393	1,0	51	17	9	15	29	40	57
79015c	319	1,0	51	16	9	55	21	32	47
79088A1	212	0,8	52	21	12	4	28	34	63
4428D2F1	299	0,7	49	16	10	11	21	30	44
<u>2^e beoordeling</u>									
Antara	405	1,5	49	22	12	56	28	36	56
Artico	284	1,7	48	19	11	15	21	28	36
Atlas	315	1,0	48	17	11	12	19	31	54
Blondy	380	0,8	56	30	14	0	25	32	57
Blue Moon	293	1,0	53	21	10	6	28	32	39
Blue Pacific	410	1,0	50	21	10	49	25	36	52
Cordula	366	0,8	51	16	11	13	21	30	39
Harmony	370	1,6	49	20	10	30	28	33	49
Indigo	336	1,0	47	16	9	38	21	29	45
Kontiki	300 300	1,0	47	18	9	17	21	29	36
Menuet	290	1,0	50	17	9	14	18	30	52
Pioneer	323	1,0	47	17	7	17	25	34	59
Snowdon	248	1,1	44	17	10	70	25	29	42
Sympatie	415	1,0	49	21	9	29	28	32	52
Tamara	346	1,0	50	19	10	3	28	39	62
Tirana	279	1,3	50	20	11	20	21	34	55
Treador	429	1,0	52	15	8	7	21	27	42
Zephyr	354	0,5	52	16	8	20	15	25	37
Zodiac	314	1,0	45	22	9	68	21	31	52
<u>vergelijkingsrassen</u>									
Ballerina	330	1,3	49	18	9	19	25	31	49
Blue Heaven	276	1,0	47	13	7	10	28	32	39
Golden Melody	290	1,0	49	18	8	22	21	27	37
Golden Wave	336	2,0	48	23	11	78	28	36	55
Oberon	436	1,0	48	14	9	7	25	32	55
Uchida	299	2,0	46	20	12	63	28	34	57
White Wings	288	2,0	45	24	12	100	28	37	60
Caravelle	263	1,1	50	15	9	8	21	32	53
Destiny	334	0,3	52	20	7	11	18	30	53
Leda	341	1,0	49	20	8	44	15	21	34
Meteor	361	0,8	60	21	9	7	28	34	44
Mirabel	345	1,0	53	17	8	0	28	33	53
77-238-A1	306	1,6	52	18	11	0	28	35	61
	323	1,2	50	19	10	29	24	32	50

Houdbaarheid van het sortiment

Proefopzet

Na de oogst zijn de freesia's per tien takken ingehoesd en in water in de koelcel geplaatst. Aan het einde van de middag zijn de bloemen in water naar transportbedrijf "Arjano" gebracht en 's nachts in water vervoerd naar de V.B.A.

De volgende morgen zijn de bloemen droog vervoerd naar het Proefstation te Aalsmeer, waar ze één dag droog in een doos bij 17 °C zijn bewaard.

Na aansnijden en voorwateren bij 4 °C gedurende vier uur, zijn de freesia's in de vaas in water gezet in de uitbloeiruimte bij 20 °C en 60% v.v.

Vijf stelen per ras. Van elk ras kwamen tien takken beschikbaar voor het bepalen van de houdbaarheid op het Proefstation te Aalsmeer.

Waarnemingen

Het aantal dagen tot het uitbloeien van de derde bloem van de kam en de gehele kam.

Het aantal aanwezige en opgengekomen knoppen.

Resultaten

De resultaten staan vermeld in de tabel.

Kolom 1: rassen op alfabetische volgorde

" 2: aantal knoppen per kam

" 3: aantal opgengekomen knoppen per kam

" 4: bloeipercantage

" 5: aantal dagen tot uitbloeien van de derde bloem van de kam

" 6: aantal dagen tot uitbloeien van de gehele kam

" 7: opmerkingen over verkleuring enzovoort

De gegevens in kolom 2 tot en met 6 zijn gemiddelden van tien takken.

Houdbaarheid Freesia-sortiment 1985 voor jaarsbloei

Tabel 5

Kolom 1	2	3	4	5	6	7
Ras	Knoppen	Open	Bloei-percentage	Open bloemen als de bloem is uitgebloeid	Kam uitgebloeid	Opmerkingen
1e beoordeling						
Golden Crown	11,1	5,5	50	1,6	8,3	Laatste bloem niet wijd open
Grace	11,4	5,7	50	1,4	8,0	
Iiona	9,4	4,6	49	1,8	6,0	Ze en 3e bloem lichter van kleur. Latere bloemen weer donkerder, maar wel met blauwverkleuring.
Jessica	13,3	5,8	43	2,0	5,3	Lichter vanaf 3e/4e bloem.
79015 C	12,9	6,8	53	1,5	8,4	In laatste 1-2 bloemen wat blauwverkleuring.
79088 C 1	10,4	5,9	57	1,9	7,1	Bloemen staan niet wijd open.
4428 D2 F1	13,1	9,2	70	2,0	8,9	
2e beoordeling						
Antara	10,6	9,7	92	2,4	9,5	
Artico	11,0	9,3	85	3,0	9,6	
Atlas	14,5	8,7	60	1,8	9,0	
Blondy	19,4	8,9	46	1,5	9,6	3e en 4e bloem bijna wit. Latere bloemen weer donkerder.
Blue Moon	10,3	8,2	80	1,9	8,2	Heel licht van kleur vanaf 3e bloem.
Blue Pacific	15,1	6,8	45	2,2	7,1	Heel licht van kleur vanaf 3e-4e bloem. Laatste 2 bloemen weer donkerder.
Cordula	10,1	7,1	70	1,7	8,9	
Harmony	11,5	7,9	69	3,0	6,4	Lichter vanaf 4e bloem. In laatste bloem lilaverkleuring.
Indigo	13,3	7,7	58	2,6	8,1	Lichter vanaf 3e bloem. Laatste 1-2 bloemen weer donkerder.
Kontiki	9,0	7,7	85	1,6	8,1	Lichter vanaf 2e bloem. Laatste bloem heeft een bruin randje.
Menuet	9,1	7,9	87	2,0	8,4	
Pioneer	9,1	7,4	81	1,6	9,0	
Snowdon	10,8	8,1	75	2,4	9,5	
Sympatie	9,4	4,0	43	1,5	5,8	Lichter vanaf 3e bloem.
Tamara	9,9	3,2	32	1,0	7,1	De ontwikkeling van knop naar bloem gaat heel langzaam.
Tirana	10,0	6,1	61	2,3	10,5	
Toreador	11,3	10,2	90	1,9	10,1	
Zephyr	11,1	7,8	70	2,8	7,5	Bloemen staan niet wijd open.
Zodiac	11,4	7,1	62	2,4	9,6	
Vergelijkingsrassen						
Ballerina	14,3	9,7	67	2,7	9,8	
Blue Heaven	9,0	7,1	79	2,3	8,7	Lichter vanaf 3e bloem. In laatste 1-2 bloemen lilaverkleuring.
Golden Melody	11,7	8,7	74	1,3	7,8	Bloemen staan niet wijd open.
Golden Wave	11,3	5,3	47	1,8	7,0	
Oberon	10,4	7,1	68	1,0	6,1	Aan buitenzijde bloem blauwverkleuring.
Ucnida	11,0	5,2	47	1,6	6,8	Vreemde kleur.
White Wings	11,3	5,9	52	1,7	7,0	
Caravelle	14,1	8,4	60	1,9	10,0	Lichter vanaf 3e bloem.
Destiny	13,3	8,1	61	1,3	8,5	Bloemen staan niet wijd open.
Leda	13,2	5,7	43	1,3	7,7	
Meteoor	12,1	8,9	74	1,2	15,1	
Mirabel	10,4	6,5	63	1,5	8,3	
77238 AI	10,7	9,8	92	1,5	10,4	